

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošljajo uredništvu „Mira“ v Celovcu, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsako krat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXV.

V Celovcu, 6. oktobra 1906.

Štev. 40.

Današnja številka obsega 6 strani.

Jasna beseda.

Zadnje dni se je naše razmerje do S. L. S. bistveno razjasnilo. Dolgo nismo vedeli, kaj prav za prav o naših zahtevah glede volilne reforme misli S. L. S. sama. Sedaj nam je to povedal njen podnačelnik dr. Krek. Označil je sam stališče S. L. S. v „Slovincu“ pišoč: „Poziv, naj vodstvo S. L. S. naroči svojim zastopnikom v volilnem odseku obstrukcijo, ne more biti predmet posvetovanju in sklepanju strankinoga vodstva, ker načelno nasprotuje strankinemu programu.“

Dr. Krek opravičuje to svojo tezo z demokratično podstavo strankinoga programa. „Po splošni in enaki volilni pravici imajo zlasti tisti narodi, katerih moč je edino le v ljudstvu, priložnost, da porabijo zadnjega moža v svojo obrambo. Slovenski proletarec ima nalogo pridobiti in ohraniti nam naša v tujstvu izgubljena mesta in druga obrtna središča.“ Dr. Krek ima očitno pred očmi samo kranjske razmere; glede razmer na Koroškem je dr. Krek-ova trditev fantom, goljušiva „fata morgana“, ki se niti teoretično ne da zagovarjati. Dr. Krek se menda še ni potrudil vsaj površno študirati koroško volilno geometrijo, ker bi ga bil samo pogled nanjo že prepričal, da nad 80.000 Slovencev na Koroškem v nobenem slučaju, tudi tedaj ne, ako porabijo zadnjega moža v svojo obrambo, ne pride do politične veljave, ker so na rafiniran način porazdeljeni na 6 nemških volilnih okrajev. — „Porazdelitev poslancev ne ustavi narodnega tekmovanja.“ Če naj to trditev smatramo za resno, moramo pač dr. Kreka in njegove somišljenike povabiti na tako tekmovanje na Koroško, da nam v dejanju pokažejo, kako si to tekmovanje mislijo v velikovškem, celovškem, rožeškem, beljaškem in zilskem okraju.

„Ko bi bil tudi vsak naš slovenski poslanski mandat odvisen od boja, bi jaz (dr. Krek), posito, da se v okviru splošne in enake volilne pravice več ne da doseči v zbornici, glasoval zanj.“ Ali tudi tedaj, če so volilni okraji taki, da je vsak boj a priori in za vselej brezuspešen?

„Naj imamo Slovenci poslancev to ali ono število: edina pot, ki nas more rešiti, je politična

zavednost ljudstva, zlasti pa z narodno zavestjo prepojena organizacija delavstva. Vse drugo je mlatev prazne slame. Če bomo izvrševali svojo dolžnost v tem oziru, bomo rešili svoj narod s Korošci vred; če pa ne, nas ne reši nobena volilna preosnova.“ Tudi mi smo že večkrat poudarjali, da število poslancev ne odločuje, četudi so nam to najbolj zamerili ravno dr. Krekovi politični tovariši, ki vedno poudarjajo, da je vladna volilna reforma za Slovence sprejemljiva prav radi pomnožitve slovenskih mandatov vobče. Veseli nas torej, da se s svojo politično omejenostjo vsaj v tej točki nahajamo v dobri družbi. Tudi pritrjujemo dr. Kreku, da splošna volilna pravica ne zagotavlja trajno nobeni stranki politične posesti, saj se je tudi po dosedanem volilnem redu posestno stanje političnih strank opetovano in temeljito menjavalo. Toda tega pa tudi dr. Krek ne bo prerokoval, da je glavna poteza v vladnem načrtu volilne preosnove omejitve in zagotavljanje narodne posesti, začrtanje tistih mej med posameznimi narodnostmi, ki bodo za ves daljni narodni in politični razvoj tembolj merodajna, ker bo vsa volilna reforma vsaj v velikih potezah sad sporazumljenja in kompromisov prizadetih narodnosti. Zato se pa tudi že naprej brez vsakega pretiravanja lahko reče, da politične, uzakonjene premoči, ki jo bo kaka narodnost v kakem volilnem okraju sedaj prejela, ne bo strmoglavila niti najboljše in najsocijaldemokratičnejša organizacija narodne manjšine, ker bo ta po narodnih zakonih ostala vedno le manjšina. Ta Krekov demokratizem torej — dokler ostanemo na brezpomembne kose razdeljeni — gotovo Korošcev ne bo rešil.

Mi torej kljub dr. Krekovemu dokazovanju lahko ostanemo še nadalje neizprosni nasprotniki vladne volilne geometrije, ne da bi se nam moglo očitati, da smo sovražniki splošne in enake volilne pravice ali nasprotniki demokratiziranja ustavnega zastopstva. Niti splošna in enaka volilna pravica, niti demokratična misel ni identična z volilno geometrijo sedanje avstrijske vlade, za katero se po zgledu njegovega socijaldemokratičnega internacionalnega pendanta dr. Adlerja sedaj ogreva tudi dr. Krek.

Sprebrniti nas potemtakem dr. Krek-ov članek ne more, mi ostanemo trdovratni grešniki,

ki prej kakor slej z vso odločnostjo in jasnostjo terjamo, da slovenski poslanci ali zlepa ali zgrda — in če ne gre drugače, tudi z obstrukcijo — preprečijo nameravano razkosavanje koroških Slovencev s tem, da jim priborijo še en mandat ali pa vsaj dosežejo združenje vseh koroških Slovencev v en volilni okraj, v nasprotnem slučaju pa da z vso močjo skušajo to nesrečno volilno geometrijo strmoglaviti. Slednje bi bila vsekako za Slovence manjša nesreča, kakor pa obglavljenje koroških Slovencev. Če bi padel vladni načrt, ne bi še padla splošna in enaka volilna pravica. Zahteva po uvedbi te volilne pravice je tako prešinila vse naše javno mnenje, da bi brez dvoma druga vlada drugemu parlamentu takoj zopet predložila drugi načrt. S sedanjim vladnim načrtom bi torej še ne bila izgubljena volilna preosnova sploh.

Naloga, da bi postopanje S. L. S. vsaj teoretično opravičil, se dr. Kreku ni posrečila. Dosegel je ravno nasprotno. Če se je doslej kje vso krivdo na neuspehih v volilnem odseku nakladalo poslancem osebno na hrbet, dokazal je sedaj dr. Krek, da so ti le morali biti poslušno orodje S. L. S. ali pravzaprav le nekega malega, pa tembolj terorističnega odlomka S. L. S., ki se v svojem političnem delovanju da voditi od vsaj v naših razmerah neplodnih in nepraktičnih teoremov. Jemljemo torej na znanje, da se imamo za neodločno in popustljivo postopanje poslancev v zadevi koroške volilne geometrije zahvaliti potemtakem največ onemu biču, ki so ga nad njimi vihteli gg. dr. Krek in tovariši, pravi poglavarji S. L. S. Žal nam je, da moramo to konstatirati, kajti o pravem narodnem prepričanju ravno dr. Kreka smo bili doslej vedno trdno prepričani. Tempora mutantur...

Če bi bilo še kaj komentarja treba k dr. Krekovemu članku, podal ga je sestanek ljubljanskih zaupnikov S. L. S., na katerem sta prvo besedo imela dr. Lampe in Štefe. Dr. Lampe je najprej preleval iste misli, kakor jih je obrazložil dr. Krek v svojem članku, potem je natvezal svojim poslušalcem bajko o slovanski večini in strti nemški premoči, ki bo baje posledica vladne volilne preosnove. Dalje je dokazoval, da Slovenci pridobimo celih devet mandatov in od radosti vzkliknil: „Tak napredek se mora vsekako sprejeti.“ Priznaval je, da smo splošnemu veselju samo Korošci na poti, da pa nas

Podlistek.

Pisma iz jutrovega.

Juri Trunk.

VII. Pri piramidah.

Ne vem, koliko izmed „Mirovih“ bralcev, ki se morda nekoliko zanimajo za moje skromne potopisne črtice, je bilo že v Egiptu in videlo piramide. Menim, da jih ne bo veliko, ker v tako daljavo hoditi tudi dandanes ni vsakdanja reč, a morda ne bo nobenega, ki bi ne bil že nekaj o piramidah egiptovskih slišal, bral, ali ki bi jih ne bil videl vsaj na kaki podobi. Saj so piramide največji spomeniki, katere svet pozna, zato se zanje tudi zanima ves svet in tisočeri se ne bojijo ne dolgega, težavnega pota, ne stroškov, da bi videli te „večne“ spomenike z lastnimi očmi. Ali kaj naj rečem o teh, ki so o teh slav-nih spomenikih brali, slišali itd. . . ? Menim, da zadenem pravo, ako trdim ravno isto, kar sem skusil sam pri sebi. Koliko smo se učili v šoli, treba je bilo vedeti vse, lego, starost, velikost, namen itd. . . koliko opisov sem bral, koliko slik sem videl . . . in vendar, ko sem gledal te večne velikane z lastnimi očmi, ko sem stal tik pri njih, sem bil osupljen od samega začudenja, gledal, zrl, občudoval . . . kakor bi o teh čudežih egiptovske dežele še nikoli ne bil ničesar zvedel. Dasi imam zdrave oči, a ko bi jih bil imel deset, bi mi ne bilo žal, in ne vem, če nisem gledal tudi z ustmi ter jih pozabil zapreti, vsaj zdelo se

mi je, da se je moj spremljevalec, dr. Pečnik, skrivno muzal, ko je videl moje začudenje. Ako povem nekaj o piramidah, je vse le neka senca proti resnici; da kdo dobi pravi pojem in uživa vtis, je treba iti tja in si ogledati vse z lastnimi očmi. — Črez velikanski most kas-en-Nil, kate-rega straži četvero bronastih levov, pelje pot pod košatim drevoredom poleg zverinjaka do postajališča električne cestne železnice. Po železnici je pot do piramid jako skrajšana in mnogo ceneja. Sicer se ti zdi, da so ti kameniti velikani čisto blizu, a na jutrovem daljava jako vara in treba se je voziti dobre pol ure skoz lepo ravno polje mimo nekaj ravnih vasi, predno se dospe do golega peska, kjer se začne puščava. Nilova dolina je precej nizka, puščava pa je precej visoka in obrobljena od skalnatih sten. Vrh teh sten so si Egipčani postavili svoje grobne spomenike. Zato se vidijo piramide tudi že od daleč, kar le poveča njih prikazen. Ker je zrak v puščavi jako zdrav, se gre mnogo ljudi zdraviti naravnost v puščavo, kjer si postavijo svoje posebne šotore. Ker pa tako stanovanje nikakor ni posebno prijetno, a vendar precej drago, so si bogatini tik ob robu puščave pod piramidami postavili veliko palačo, ki je nad vse elegantna, a tudi nevarna za mošnjo. Večina zdravih in bolnih, ki se tukaj nastanijo, so milijonarji. Dospelvi po železnici do te hiše, sva se odločila tudi midva z dr. Pečnikom, iti za enkrat med milijonarje, dasi noben izmed naju ni iz te „žlahte“. Kljub temu so nama prav radi postregli, prav kakor bi bila milijonarja, to je naju jako veselilo, a manj prijetno je bilo, ko sva morala tudi prav po „mi-

lijonarsko“ plačati. A kaj boš, saj tudi piramid ni nikjer drugje.

Cesta vodi nekoliko navkreber in spodaj je polno oslov, velblodov, konjev in gonjačev, ki usiljujejo tujcem svoja živinčeta. Po stari šegi sem tudi jaz zlezal na velbloda, seve prvokrat v življenju. Komaj sem se skoračil črez sedlo, se je velblod hitro vzdignil, in le malo je manjkalo, da nisem šel črez velblodovo glavo na vse štiri po cesti. Velblod vstane namreč jako hitro z zadnjimi dolgimi nogami in v tem trenutku se je treba dobro prijeti za sedlo, drugače si prej dobi, kakor gori. Bilo je že proti večeru. Ko smo se počasno bližali piramidam, sitneži so večinoma že odšli in tem lažje sem opazoval te velikanske in največje spomenike sveta. Človek ne veš, ali bi gledal najprej na višino, daljavo, širjavo, na velikanske štirivogelnike, ali pa bi občudoval visokost človeškega uma, ki je vse to izumel in se lotil tako velikega dela. Zares, ko človek v bližini zreš te skalnate velikane, ki so se v teku 5000 let le malo spremenili in bodo, ako jih ne uniči človeška roka, stali prav do konca sveta, potem razumeš arabski pregovor o piramidah, ki pravi: „Vse se boji časa, a čas se boji piramid.“ Ne samo glede trpežnosti, ampak tudi glede misli, ki je v njih utelešena, se ti spomeniki po pravici smejo imenovati „večni“. Tukaj pri Gizeh so tri velike in več majhnih piramid, a te niso edine, ampak ves levi Nilov breg je ž njimi posejan, pač pa so ravno te največje in najlepše. Kako res velikanski spomeniki so to, o tem nam pričajo sledeče številke: Največja ali Keops-ova je dolga, oziroma široka danes 227 metrov, prej

Naročujte edini koroški slovenski list »Mir«!

s pota spravi, se je zopet malo polagal, da Korošci sami niso hoteli, da bi jih bil dr. Šusteršič zastopal, dasi je bil zato pripravljen, in zopet namigaval, kakor da bi Korošci poslancev ne bili dosti informirali. Končno je zahteval, da se volilna preosnova ne sme obstruirati, temveč čim najhitreje rešiti. Malemu „grafjarju“ S. L. S. Štefetu pa vse to še ni bilo dosti jasno povedano; zato se je tudi on razkoračil, imenoval poziv na obstrukcijo naravnost predrznost, denunciral obmejne shode kot pod liberalno patronanco aranžirane ter tako utemeljil resolucijo, v kateri se seveda dr. Šusteršiču izreka zaupanje in potem nadaljuje: „Kot dolžnost poslanca pete skupine smatramo, da najodločnejše odklone zahtevo liberalne stranke po obstrukciji in tudi vsako tozadevno zahtevo od kake druge strani, ker take zahteve morejo prihajati le od ljudstvu sovražnih ali pa zaslepljenih ljudi, ki nočejo ali pa ne morejo (to je pa dobro povedano!) videti napredka, ki se odpre po splošni in enaki volilni pravici. Upoštevajoč dejstvo, da celokupni slovenski narod o splošni in enaki volilni pravici nič ne izgubi, pač pa pridobi, zahtevamo tudi od vseh slovenskih poslancev, da najodločnejše nastopijo za sprejem predložene volilne reforme, ki pomeni odločen napredek demokratične ljudske misli.“

Roma locuta — Krek, Lampe in Štefe, ki so edini zastopniki prave „demokratične ljudske misli“ med Slovenci, so govorili in ves slovenski narod, zlasti pa vsi tisoči tega naroda, ki so doslej demonstrirali proti vladni volilni geometriji — kajti samo za to se gre in ne za načela splošne in enake volilne pravice — stoje sedaj osramočeni pred svetom in se s povešenimi očmi povprašujejo, kako je bilo mogoče, da že davno sami niso iznašli evangelija, ki ga jim sedaj iz Ljubljane oznanjajo. V tolažbo naj jim bo, da so tudi v Ljubljani šele sedaj prišli na to.

V Ljubljano se nam res ne bo treba hodit učiti taktike, kadar bomo od narodnih nasprotnikov kaj izvojevati hoteli. Gospodje niti toliko samozatajevanja ne poznajo, da bi vsaj sredi bitke sovražniku ne izdajali svojih bojnih načrtov. S takimi nediscipliniranimi četami je težko zmagovati — zato pa verjamemo, da je težek tudi položaj njihovih poslancev. Toda krivi nismo tega mi obmejni Slovenci, ki smo s svojim odporom nameravali dati poslancem novih pozicij za daljni boj, krivi so tisti, ki lepo v središču na varnem sede in ves svet presojajo le po komoditetah lastnega življenja.

Podivjana polemika.

Studi se nam že polemika s „Slovenecem“, kar so naši čitatelji že lahko na tem opazili, da smo v zadnjem času samo še najpotrebnejše odgovarjali. Drugače pa misli „Slovenec“, ki čimdalje bolj grize in bi menda rad, da bi se še par tožb vložilo zoper njega. Pravo veselje mu napravljajo boj zoper koroške Slovence.

„Slovanska zveza“ je dala sama sebi zaupnico. Nam se to ne zdi nič posebnega, nič nepričakovanega, temveč nekaj, kar se samo ob sebi razume. „Slovenec“ je pa kar iz uma od

je bila 233 m, navpično visoka je danes 138 m, prej je bila s skalnato podlago vred 147 m, ena nagnjena stran meri danes 172 m, prej 186 m.

(Dalje sledi.)

Društveno gibanje.

V Škocijan! V nedeljo dne 14. vinotoka popoldne po blagoslovu napravi „slov. kršč.-soc. bralno društvo za Škocijan in okolico“ mesečno zborovanje „pri Rušu“ v Zamožni vasi tik Škocijana. Spored: Poučni govori (govorijo slovit, tukaj še nepoznani govorniki) in prosta zabava. K obilni udeležbi vljudo vabi odbor.

Iz Adlešič na Kranjskem. Letos o binokostih potoval je naš rojak Marko Kralj v Ameriko z nekim slovenskim Korošcem. Ker pa ni imel dosti denarja, posodil mu je ta slovenski Korošec 20 kron. Tega so pa na potu vrnili nazaj. Ker pa ne ve Marko Kralj za ime tega Korošca, poslal je meni 20 kron, da naj mu jih vrnem, ako bom mogel poizvedeti za njegovo ime. Ako dobi morda dotični Korošec ta-le dopis v roke, naj mi pošlje svoj naslov, da mu pošljem potem teh 20 kron po pošti. Ivan Šašel, župnik v Adlešičih, Kranjsko.

Slovenci, spominjajte se Velikovoške šole!

veselja nad tem. Njemu je tedaj vse dokazano, kar si dokazati želi: dokazano mu je, da so slovenski poslanci vse storili, dokazano, da je vladna volilna geometrija za Slovence ideal razdelitve volilnih okrajev, dokazano pa tudi, da je ves odpor zoper to volilno geometrijo le „velikanski švindal, namenjen v to, ogoljufati slovensko ljudstvo za zaželjeno splošno in enako volilno pravico“. Sedaj je po „Slovenca“ za vsakega treznomislega človeka jasno, da sodba takih ljudi (ki zoper volilno geometrijo demonstrirajo) ne more imeti za stvar samo nobenega pomena, odnosno samo toliko, kakor sodba „Slovenskega Naroda“ in njegovih žurnalističnih dojenčkov, ker vsakdo ve, da se baje listi namenoma le lažejo in obrekujejo in se skrbno izogibajo resnice. Sedaj so tudi: „kričači ob mejah razkrinkani“, „razkrinkani so ljudski sovražniki in hinavci od prvega do zadnjega“, „razkrinkani pa so tudi vsi tisti pokrajinski elementi, ki so na dnu srca vedno simpatizovali z našo propalo kranjskoliberalno kliko, v javnosti pa hinavsko zatrjevali, da se ne vmešavajo v kranjski prepir“. . . „kako je to dobro, da je krinka padla! Sedaj se, hvala Bogu, poznamo. To se pravi, poznali smo se že prej, toda ljudstvu in našim somišljenikom izven Kranjske ste pesek v oči metali, češ, da se ne vmešavate v kranjski prepir in da niste z zloglasnimi kranjskimi liberalci v nikaki zvezi. Sedaj pa ste vrgli krinko in ovrogo kožo proč in sedaj vas vsakdo pozna!“ — „Za koroške Slovence vpijejo — za kranjske liberalce si pa mislijo.“ „Nevredne igre, ki so jo igrali gotovi ljudje, je konec. Sedaj vidimo v nagoti vse liberalce — bodisi v sredi ali ob periferiji“ itd. itd.

To je zrcalo, v katerem naj se ogledajo vsi tisti, ki so se drznili brez dovoljenja iz Ljubljane samostojno politično misliti, vsi tisti, ki so v obupu nad razmesarjenjem 120.000 Slovencev šli med narod in ga organizirali na odpor zoper najnevarnejšo nakano naših narodnih nasprotnikov, kar jih je doslej še slovenski Korotan videl, vsi tisti, ki so demonstrirali na nešteti shodih v prilog pametne in poštene razdelitve volilnih okrajev na Koroškem — vsi so sami lopovi, propalice, intrigantje, katerim je po dolgem trudu sedaj — „Slovenec“ potegnil krinko raz obraz. Tako satansko zlobno, farizejsko hinavsko in hkrati brezmejno ošabno doslej še ni pisal noben slovenski list. Gospode, ki so za „Slovenčev“ pisavo odgovorni, naj bo sram takega glasila. Naj bodo prepričani, da na ta način ne bomo prišli nikdar več skupaj in da se na ta način sploh izpodbijajo temelji, da bi stranka, ki trpi tako infamno pisavo svojega glasila, kedaj postala vseslovenska stranka. Naj torej tem Lampijadam napravijo že enkrat konec, če hočejo, da bomo še naprej ločili osebo enega pobesnelega žurnalista od cele stranke in zlasti od ostale duhovščine. S psovanjem, terorizmom in obrekovanjem nas Korošcev ne boste nikdar dobili pod svoj podplat, to si zapomnite enkrat za vselej! Če ne verjamete, učila vas bodo dejstva!

Otvoritev nove železnice.

V nedeljo, dne 30. septembra, se je otvoril splošnemu prometu zadnji konec karavanške železnice, proga od Beljaka skozi predor na Jesenice, in tudi šele sedaj dodelana proga od Bistrice v Rožu do Področčice. Koroška je torej zvezana najkrajšim potom s Kranjsko in primorskimi deželami. Nihče izmed nas ne bo dvomil o velikem pomenu te nove železniške zveze za gospodarski napredek Koroške, katera je mogla dosedaj le po velikanskih ovinkih občevati s sosednjimi deželami, ako izvzamemo težavne direktne cestne zveze preko visokih karavanških prelazov. Kakega pomena je nova železnica v narodnem oziru za naš koroške Slovence, smo že večkrat omenjali, zato naj danes le kratko poudarimo, da nam bo nova železnica prinesla lahko prav mnogo dobrega, ako bodo naši bratje onstran predora hoteli prihiteti zatiranim koroškim Slovincem na pomoč, obenem pa preti vsled navala nemških sosedov v naše kraje največja nevarnost za slovenstvo našega Roža. Ako ne bo slovenski pritisk z one strani predora vsaj izenačil tega nemškega pritiska, potem bo nova železnica za nas zopet eden onih činiteljev več, ki polagoma ali dosledno ubijajo slovenstvo na Koroškem.

Nova železnica se je otvorila v navzočnosti železniškega ministra dr. pl. Derschatta. Naše uredništvo je bilo sicer vabljen, ali voznega listka za otvoritveni vlak ni dobilo, vsled česar se tudi ni udeležilo otvoritve ter je potemtakem navezано na druga časniška poročila krajevnih poročevalcev. Drugi celovski listi so bili menda

zastopani po celem svojem uredniškem osebju, katero je poskrbelo za to, da so tujci kmalu izvedeli, da „za Beljakom pride — Russland“. Slovensko ljudstvo pa je tudi poskrbelo za to, da je minister in vse drugo nacionalno nemštvo vseh barv izpoznalo, da se vozi po slovenski zemlji, kajti trobojnica za trobojnico je kazala,

da smo tudi mi Slovani,
da slovenski je Korotan,

kakor je bilo brati na napisu Področčico (tretja vrsta: „narod naš dokaze hrani“). To so bili dokazi, ki so res v oči bodli naše nasprotnike. Od Bekštanja naprej pa do vrat celovškega mesta — naša zemlja, naš rod.

Otvoritveni vlak se je odpeljal ob 11. uri 20 min. iz Beljaka ter prispel ob 12. uri 16 min. v Področčico, kjer je celovski knez in škof blagoslovil novo progo. Tu naj omenimo, da se je ob tej priliki popolnoma prezrlo domačo šentjakobsko duhovščino, kateri so se iz Celovca namenila samo meznarska opravila — da pripravi mizo, vodo itd. Z druge strani pa se je poskrbelo za to, da bi bil ta slavnostni čin — „štram tajč“ — strogo v nemškem duhu. Zato se je tudi najelo vseh mogočih in nemogočih „Nemcev“ z one strani Drave, ki naj bi potopili šentjakobske Slovence. To se jim seveda ni posrečilo, kajti niti nemška pesem, katero so vzlic Koschatovemu gromečemu basu sijajno — prevrgli, niti nemške (?) požarne brambe hajl ni izdal nič proti krepkim slovenskim živio-klicem. Velikansko število slovenskih trobojnic in že zgoraj omenjeni napis je marsikomu odprl oči, da je Rož slovenski. —

Zaradi „špasa“ naj tu priobčimo dve prestavi zgornjega napisa: „Wir sind Slovenen; auch die Slovenen sind Kärntner; unser Volk schützt uns.“ Tako „Klag. Ztg.“ — „Kärnten ist krainerisch und soll durch die Kraft der Überzeugung des Volkes von St. Jakob auch bleiben.“ Tako „Kärnt. Wochenblatt“. Pribijemo naj tudi „vestnost“ štirih ali peterih poročevalcev „Kärntner Tagblatta“, s katero so prezrli in zamolčali vse, prav čisto vse, kar so med potom videli in slišali slovenskega. Celo poročilo je tako, kakor da se je vršila otvoritev železnice kje na Bavarskem, ne pa v slovenskem Rožu. Ne vemo, kaj bi rekel ta „Tagblatt“, ako bi ga njegovi slovenski naročniki začeli tako prezirati, kakor on dosledno prezira vse, kar je slovenskega na Koroškem izvzemši — slovensko naročnino.

Šentjakobski pevci so imenitno zapeli Jenkovo „Molitev za slovenski rod“, katerega je ob tej priliki ravno marsikdo tako „imenitno“ — prodajal. Ministra je pozdravil deželni glavar, poudarjajoč velikanski gospodarski pomen nove železnice, nakar se je potem minister zahvaljeval vsem tistim, ki so si stekli svoje zasluge za novo železnico. Dalj časa je govoril minister tudi s šentjakobskim županom g. Kobentarjem, ki bi si bil gotovo zaslužil kak križec, da ni slučajno najzavednejši župan najzavednejše slovenske občine na Koroškem, kar pa je v očeh dunajske gospode menda prvi med naglavnimi grehi. — Vlak je nato oddrdral skozi predor na Kranjsko, kjer je na jeseniškem kolodvoru pozdravil ministra kranjski deželni glavar. Po kratkem postanku se je vlak vrnil na Koroško ter vozil do Celovca. Tudi ta konec proge je kazal odločno slovensko lice, ako se izvzame nekaj frankfurtarskih cunj na Bistrici in Svetni vasi. (O tem drugje več.) Žihpolje so tudi pokazale, da so slovenske, kar je baje celovško gospodo, ki misli, da vsaj to stran Drave ni več Slovencev, najbolj zbolelo. Mogočni živio-klici in slovenske trobojnice so jih poučile, da je to tudi še naše vzlic samonemškemu postajnemu napisu. V Vetrinju ni bilo hujšega, kakor da sta se šentrupertski in vetrinjski župan vpričo ministra malo sprla, kako naj se postaja imenuje.

V Celovcu je bilo pač mnogo občinstva na kolodvoru, znotraj in zunaj, ali hajlov je bilo tako malo, malo, da bi človek skoraj Celovca ne poznal več. Ob prihodu vlaka je nekdo iz vlaka zaklical hajl, nakar je bilo le malo odgovora, ko pa je stopil minister iz kolodvorskega poslopja, se mu je videlo, da je začudeno strmel nad — molčečnostjo občinstva. V „Musiksäle“ je bila nato mrzla večerja, pri kateri so celovške gospodične stregle gostom ter jim napivala Dobernig in Neuner. S tem je bila slavnost končana. — Celovec je bil v zastavah, in kar je zopet čudno, bilo je razun onih, ki jih je magistrat razobesil, jako malo frankfurtaric. Ljudem se menda zdi vsa vsenemška hajlarija že preneumna, kakor onemu gospodarju na starem trgu, ki niti ne ve, kaka je frankfurtarica, ker je razobesil zastavo s temi barvami, samo da je bila rumena na sredi. Večje nesreče ni bilo.

Nova železnica je precej skrajšala pot na Kranjsko, in tudi cene so precej nižje, kakor so bile doslej. Nadejamo se torej, da se bo odslej razvilo živahno občevanje med nami in kranjskimi

Slovenci, od katerih smo bili dozdej v resnici popolnoma ločeni. Da bi le bilo to občevanje v prid in blagor nam in njim, slovenski skupnosti!

Št. Jakob v Rožu. (Otvoritev karavanške železnice.) Radovedni smo bili tukaj na otvoritev nove železnice. Da Nemci in nemškutarji tudi ob tej priliki ne bodo mogli zatajiti starega nacionalnega sovraštva in bahatosti, smo bili prepričani, ali da bodo nastopili tako naravnost demonstrativno, nismo pričakovali. Žal, da ni bilo nikogar iz naše preslavne cesarske rodovine zraven, zakaj potem bi bili ti ljudje bolj ponižni. Ker jih je bilo v bližini premalo, so naročili somišljenike iz drugih krajev. Zlasti Vrbljanov je bilo mnogo s pevskim društvom z zastavo. Gosp. nadzornik Gomilshak jih je baje povabil, seveda ker imajo za zidanje železnice menda posebne zasluge. Pevce imamo domače, ki Vrbljane daleč nadkriljujejo, ker izpete glasove in kričanje ne smatramo za znak dobro izvežbanega zbora. Ko je pridrdral pričakovani vlak, vesovit v cesarske in deželne zastave, s cesarskim orlom na pročelju, so ga nasprotniki zbrani na slavnostnem prostoru pozdravili s hajlanjem, naša društva in zastopi in ljudstvo zunaj pa s krepkim „živio“. S početka so bili tuji razočarani; vse je gledalo na onstran slavnostnega prostora, kjer je bila zbrana velika množica, med njimi domačini z zastavami. S hriba je plapolalo lepo številno slovenskih trobojnic, in prekrasen napis na trobojnici, pripet na tri drevesa, se je lesketal in naznanjal gostom,

„Da smo tudi mi Slovani,
Da slovensk' je Korotan,
Narod naš dokaze hrani.“

Mnogim gostom je to ugajalo in so mahali na to stran z robci, druge, zlasti na kolodvoru čakajoče odpadnike, je pa bodlo v oči, da so bili zeleni od jeze. Ne morem pozabiti obraza g. Krebitza! Žal da nisem fotograf! Vrbsko pevsko društvo je zapelo gostom v pozdrav kričečo pesem. Nato so sledili razni oficijelni nagovori. Blagoslovil je progno sam milostljivi knez in škof; med kropljenjem je prekrasno zapel domači zbor „Molitev za slovenski rod.“ Minister je nagovoril načelnike raznih zastopnikov, zlasti z županom je govoril dalje časa. Imponirala je naša požarna bramba z zastavo. — Ker je nemška področka bramba preslaba, se je združila s podgorsko, in videli smo zraven ljudi, ki še prej nikdar niso nosili brambovske obleke, ampak se jim je od drugod izposojena obleka vsilila samo za ta čas. Potem pa se je še baje osmelil načelnik te brambe, o kateri vemo, da je štela pred kratkim celih 14 možiceljnov, odgovoriti ministru na njegovo vprašanje, koliko mož šteje ta bramba, da 160. — Podgorjanski brambovci so lepo hajlali; kdo jih je pač naučil tako lepo? Da jih ni sram! Nekaj tujec me je vprašal: „Kaj pa vpijejo ti hajl, kaj niso sami Slovenci?“ „Gospod“, sem odgovoril, „ne zamerite, to so že pozabili!“ Pa to bi še naj bilo. — Da pa so Vrbljani tukaj na slovenskih tleh in ob taki priložnosti peli za nas skrajno žaljivo pesem „das deutsche Lied“, je naravnost nesramno in značilno tudi za nekatere gospode, ki so se vozili po c. kr. železnici kot imenitni gostje, pa so jim zato hajlali. Lepe reči! O Avstrija! Naše ljudstvo je demonstrativnemu hajlu vedno krepko odgovarjalo z gromovitim „živio“, tako da so se v daljavi baje slišali samo slovenski klici. G. minister dr. Derschatta se je lahko prepričal, če je imel odprte oči, da bivamo tu Slovenci, da naš nastop ni tako nasilen, kakor nasprotnikov, in da so bili zastopniki nemštva skoro izključno le tuji.

Bistrica v Rožu. (Ob otvoritvi železnice.) Tudi bistriško nemštvo se je moralo enkrat izkazati in razobesiti izdajalske frankfurtarske cunje. Kdo so ti junaki? Omeniti moramo, da so z zasebnih hiš vihrale le cesarske in koroške zastave, iz česar se vidi, da Bistrica še ni nemška, kakor bi jo radi imeli. Pač pa jih je razobesilo fužinsko vodstvo in oskrbnišvo baron Helldorfovih posestev. Zares velik patrijotičen duh mora vladati v vsenemških vrstah, in vendar se najdejo ljudje, ki slepo drvijo za njimi. Ljudstvo slovensko, kdaj bodeš vendar enkrat spregledalo in spoznalo svoje klevetnike, kdaj bodeš tudi ti začelo resno misliti, kdaj bodo začeli kliti v tvojih prsih višji ideali, kdaj boš spoznalo, da si za kaj višjega ustvarjeno, ne samo za hlapčevanje? Kdaj boš začelo delovati v svoj blagor?

Bistrica v Rožu. (Železnica otvorena.) Velike misli so nas navdajale, kakšno lice bo pokazal slovenski Rož ob otvoritvi železnice. Kako krasno! Vsaka vas, tako Sveče, Bistrica in Podsinjavas so bile okrašene s slovenskimi zastavami, in sicer tik ob progi. Tako je moral vsak spoznati, da biva tukaj slovensko ljudstvo. Tudi pri sprejemu na bistriškem kolodvoru so se čuli med nemškim „hoch“ jako krepki „živio“-

klici. Tako je ljudstvo pokazalo, da ve ceniti čast in veljavo slovenskega jezika in slovenskega ozemlja. Slava njemu! Dragi rojaki, le kažimo povsod svoje pravo slovensko lice in bodimo to, kar smo, Slovenci!

Svetnavas. (Otvoritev nove železnice.) Vendar so zadnji dan meseca septembra otvorili ono železnico, o kateri se je prerokovalo, da jo bodo gradili, ali nikdar ne dogradili. Morda je to prerokovanje nastalo iz zle slutnje, da nova železnica ne bo prinesla za Slovence nič dobrega; ali dejstvo je, nova železnica je gotova in slovenski Rož zvezan z jugom in severom po glavni prometni žili, potegnjen je na enkrat v vrtinec burnega življenja. Nova doba je s tem napočila za Rož. To so spoznali dobro posebno prebivalci spodnjih krajev, kajti na dan otvoritve je privrelo sila mnogo ljudstva na kolodvor v Svetnavas, da pozdravijo prvi vlak iz Kranjskega. Na kolodvoru se je kar trlo ljudi, seveda pri tem niso smeli manjkati „fajerberkarji“, katere so na ta dan zbobnali od vseh bližnjih in daljnih krajev. Le škoda, da je marsikateri Slovenec med njimi delal štafažo Nemcem! Živo vrvenje je nastalo med množico ob prihodu vlaka, ko je železniški minister izstopil in pregledal razna društva in zastopstva. Ali aranžerji so poskrbeli s fino taktnostjo (?) za to, da so prišli samo Nemci do ministra. Nič ne de! Saj Slovenci ne živimo od milosti ministra, ali pokazali pa smo se vendar, in naj mu je bilo ljubo ali ne. Nemci so kar debelo gledali, ko so se Slovenci odzvali z gromovitim „živio“, v katerem je njih „hajl“ popolnoma zamrl. Med tem vpitjem so bili zanimivi prizori: en fajerberkar je na vso moč stiskal pesti in tulil hajl, pri tem pa je celo mežal (zna pač na pamet!); neka boroveljska „dama“ (seveda prtena) se je napihovala kakor žaba, odprla na stežaj brezzoba usta in cvilila hajl, slovenska dekleta pa so jej z glasnim živio zaprla sapo. Minister pa je med tem poslušal nemške „falerče“ boroveljskih pevcev. Ko je vlak zopet odpihal, so se slišali tudi živio-klici, kar je navzoče Slovence še bolj spodbudilo. Dal Bog, da bi nam lukamatija pripeljal še mnogokrat od onstran Karavank zavednih bratov! Slovenski značaj Roža pa so pokazali prebivalci s prekrasnimi trobojnicami v Kapli, na Strugi in v Kožentavri. Zapomnite si pa, Rožani, Hudričevo gostilno ob kolodvoru! Razobesil je kar dve frankfurtarski cunji, ker zadnjič ena menda ni zadosti bodla v oči nekaterim Slovincem, da mu še vedno denar nosijo.

Koroške novice.

„Slovenca“ v spominsko knjigo. Nerač pišem danes, kar sem že davno hotel; nerad, pravim, ker mi je težko pisati zoper katoliški list, ker vem, da bodo to nasprotniki zopet izkorisčili v svoje namene, toda dolžan sem se potegniti za resnico. „Slovenec“ z dne 29. m. m. očita „Miru“ v svojem „Konstatiramo“, da je dajal svojim čitateljem neumestne in neutemeljene informacije, in zavrača „Mirovo“ trditev, da bi bil to storil edino le „Slovenec“. Resnici na ljubo moram tudi jaz konstatirati, da „Slovenca“ res ni bilo na tem, da bi bil dobro informiral svoje čitatelje o našem zaupnem shodu v Celovcu. „Slovenec“ mi blagovoli odgovoriti na sledeče: 1. Zakaj ni objavil moje brzojavke, v kateri sem mu brzojavil glavno vsebino na zaupnem shodu sprejetih resolucij eden četrtr ure po zaključku shoda, tako da je moralo biti uredništvo še isti večer obveščeno o celovških sklepih? 2. Zakaj ni „Slovenec“ objavil mojega popolnoma objektivnega in natančnega poročila o zaupnem shodu, katerega sem napisal na 12 kvartstraneh in radi vednega motenja in drugih opravkov končal šele ob 9. uri v petek zvečer, tako da sem moral posebej nekoga najeti in plačati, da je nesel poročilo še isti večer v eno uro oddaljeno Sinčovas na železnico, ker iz Velikoveca tako pozno ne gre nobena pošta več. To sem storil samo z namenom, da ima uredništvo kakor hitro mogoče natančno poročilo, da bi ne bilo zmešnjav. V poročilu je v oklepaju pri govoru g. M. Perča stala opomba: „Grozen polom, vsi bijejo z nogami ob tla, češ, da ne spada k stvari,“ ali ni res? Če bi bil „Slovenec“ to objavil, bi ne bil mogel g. dr. Šusteršič ravno radi govora g. Perča sumničati vseh drugih na shodu navzočih duhovnikov. Če „Slovenca“ poročilo ni bilo všeč, moral bi ga kljub temu objaviti dobesedno zato, da bi imeli njegovi čitatelji o zaupnem shodu jasno sliko. Saj se vendar zmiraj citira mišljenje nasprotnika, potem se ga pa, ako je vzroka, zavrača in pobija točko za točko. To bi bila dolžnost tudi „Slovenca“, če hoče biti objektivni. Da bi bil „Slovenec“ moral tako ravnati, o tem so me prepričali pogovori povodom mojih počitnic na Štajerskem z marsikaterim. Kdor je

bral samo „Slovenca“, s tem skoro ni bilo mogoče govoriti; kdor je pa bral tudi „Mir“, je popolnoma drugače ali vsaj milejše sodil nas Korošce. O pojasnilih pa, koja sem pisal jako obširno enemu izmed „Slovenčevih“ urednikov, in v katerih sem pojasnjeval kriva mnenja in sumničenja „Slovenca“, ne morem javno govoriti, ker me je dotični g. urednik prosil zaupno. Samo to moram omeniti, da sem točko za točko branil naše stališče, in da sem opetovano poudarjal, da pri naših sklepih nobeden liberalci ni imel popolnoma nič opraviti, in kljub temu je „Slovenec“ nas Korošce skoro v vsaki številki v tem oziru napadal. Kaj pa moremo mi zato, da so slučajno kranjski liberalci glede volilne reforme ravno tako na slabem, kakor Korošci? Da se celovška resolucija ni porodila pri liberalcih, dokažem s sledečim: Dne 15. julija je bil g. dr. Brejc povodom svojega govora na ustanovnem občnem zboru izobraževalnega društva v Vovbrah tudi v Velikovecu. Oba sva se pogovarjala o žalostnem izidu glasovanja v odseku ter ugibala, kaj storiti, ker so slovenski delegati glede Koroške vendar premalo odločno nastopali. Edina sva bila v tem, da se mora za ta občutni udarec Korošcem tudi občutno prijeti vse slovenske poslance, zlasti pa tiste, ki bi nas bili morali braniti do skrajnosti. Končno skoro oba ob enem spregovoriva: „Ne udeležimo se katoliškega shoda.“ Seveda ne kot nasprotnika katoliške stvari, ampak samo iz taktičnih ozirov. No, dr. Brejc ter moja malenkost menda vendar nisva liberalca. To spričevalo nama lahko dajo naši maloštevilni koroški liberalci pri vsaki priliki. In kljub temu je „Slovenec“ nas Korošce s kranjskimi in drugimi liberalci vedno in vedno metal v en koš. Zoper tako neosnovano sumničenje zaslužnih in za narod delavnih koroških voditeljev pač moramo vsi najodločneje protestirati. Tako je s „Slovenčevimi“ informacijami. Ako hoče biti „Slovenec“ zares objektivni in hoče svoje bralce dobro informirati, naj objavi to moje poslano, moje poročilo o zaupnem shodu, in kar se tiče mene, sme objaviti tudi vsa zaupna pojasnila, katera sem pošiljal g. uredniku. Poudarjam še enkrat, da sem te besede zapisal le resnici na ljubo. V Velikovecu, dne 30. septembra 1906. Jožef Dobrovc.

Skrb za katehetske službe na Koroškem. V Celovcu se je začel šolski pouk že dne 15. septembra; prejšnji g. katehet Schader je dobil službo na meščanski šoli, tako da sedaj na ljudskih šolah ni nobenega nastavljenega kateheta. Da se bo treba za to pravočasno pobrigati, vedele so šolske oblasti že davno, zlasti ker hočejo za Celovec ustanoviti še drugo katehetsko mesto. — Naravnost nečuvno pa postopajo šolske oblasti glede Velikoveca. Odkar je moral vsled bolehnosti resignirati č. gosp. katehet Fr. Lasser, se uganjajo pri nastavljanju te službe naravnost komedije. Že lani se je morala ta služba dvakrat razpisati, ker so nemški kompetenti morali iz raznih vzrokov svoje prošnje nazaj vzeti, Slovenca pa svetna oblast ni hotela imenovati, dokler ni prišel Nemeč M. Kandolf. Ta je pa moral že v prvih osmih dneh v drugič resignirati, češ, da ni zadovoljen s „šolskim materijalom“ (Schülermaterial); tako se je izrazil sam v svoji resignaciji. To je jako značilna izjava. Nemca so hoteli imeti, Nemeč jim je moral te bridke besede povedati v obraz. Heil! Koncem letošnjega šolskega leta je bila katehetska služba zopet razpisana. Oglasila sta se dva prosilca. Eden Slovenec, eden Čeh, ki pa ne zna slovenski. Zopet je bil položaj tak, da je slednji moral nazaj vzeti svojo prošnjo (pameten Nemeč itak ne prosi v Velikovec, kjer se rabi tudi slovenščina). Nato se je raznesla govornica, da slovenski prosilec te službe ne dobi. Tukaj pribijemo, da je imel ta Slovenec kot priloge k svoji prošnji najboljša spričevala celo od nemških oblastnih, v katerih je bila tudi izjava, da se v politiko ni vmešaval. Seveda tega spričevala, da ni Slovenec, mu Bog sam ne more dati. Tako je tudi ta prosilec vzel svojo prošnjo nazaj. Zadnji pondeljek se je šola začela, in katehet še ni nastavljen. Samo dva domača duhovnika poleg drugih opravkov ne moreta prevzeti 16 razredov. Vprašamo šolske oblasti: Zakaj se niso pobrigale pravočasno za katehete bodisi v Celovcu, bodisi v Velikovecu? V zadnjem slučaju so imeli na razpolago celo 8 mesecev! Zakaj odklanjajo slovenske prosilce, zakaj pa ne tudi slovenskih otrok? Ali ni bil gosp. Lasser izvrsten katehet, četudi je bil Slovenec, četudi se ni svoje narodnosti nikjer sramoval, četudi je pomagal pri dušnem pastirstvu in se pri tej priliki moral posluževati tudi slovenskega jezika, čeravno je bral pri šolski božji službi slovenski evangelij? Kljub temu ga je vse spoštovalo in žalovalo ob njegovem odhodu. Da, šolske oblasti so si ga naravnost nazaj želele. Za njegovo pomoč v dušnem

pastirstvu so mu bili vsi hvaležni, zlasti pa duhovni sobrati. Tako torej delajo svetne oblasti! Od nas zahtevajo vse „točno“ in „nemudoma“, same pa hodijo polževo pot.

Bače. (Odpadel) je zopet eden našemu teptanemu narodu, ali ne po izneverjenju, ampak po neusmiljenju smrtne kose. Preminil je dne 22. m. m. nadepolni rojak, mlad in čvrst, g. Ivan Markovic, posestnik in mlinar v Bačah, po kratki boleznici v dobi 35 let. Zvest svojemu slovenskemu narodu in svoji materini besedi, zraven pa vedno vesel in izredno navdušen pevec, katerega glas si lahko slišal izmed sto pevcev, je bil ljubljen od vseh, tudi od nasprotnikov, kateri bi ga bili tako radi smatrali za svojega. Velikanski pogreb je kazal živo, koliko je štel prijateljev in znancev, ki so ga ljubili in so prišli, da ga spremijo k zadnjemu počitku. Prišli so od blizu in daleč, med njimi g. dr. Potočnik iz Beljaka, Hochmüller iz Trsta kot zastopnik tamošnjih Slovencev, ki so se mnogokrat z umrlim skupno radovali, kateri je pohajal tudi rad v slovensko omizje v Beljaku. Nadalje si videl g. Kobentarja, župana iz St. Jakoba, in tamošnje pevce, kateri so mu zapeli krasno nagrobnico. Pogreb je vodil njegov sorojak iz Bač, preč. g. župnik Trunk iz Perave, ob asistenci domačega g. župnika Meškota in g. Jermana iz Štebna. Oči vseh so se solzile, ko je zakrila hladna gruda njegovo truplo in ko je g. župnik Trunk v lepem nagrobnem govoru citiral besede lepe slovenske pesmi: „Kje je fantič zdaj vesel, pesmice je peval, da bi enkrat še zapel, kratek čas nam delal“, je nastal ob grobu naravnost obupen vrišč in ne eno oko ni bilo brez solz in vsak od nas je stavil vprašanje: ali smo te morali izgubiti? Nisem se mogel zdržati solz. Ginjen sem, ako se spomnim izleta na „Sokolovo veselico“ v Ljubljano, kako navdušen in podjeten se je ravno on vračal z nami domov. Prepeval je neutrudljivo in posnemal „Sokola“ v železnici in klical: Koroški sokol stopaj — stoj — na bradljo, in se preobračal ob stenah, klopeh in policah. Dejal je, da se mora ustanoviti „Sokol“. Kdo bi se nadejal, da bode ravno on, močan in zdrav, moral nas zapustiti prvi, zapustiti svojega starega očeta in štiri sestre. — Tebe rajni mladi Markovic naj si vzame mnogo-kateri zaslepljenec narodnih izdajic za zgled. Spoštoval si svoj narod, svojo materino besedo, zato si bil vsestransko spoštovan tudi Ti. Tvoje truplo je mrtvo ali duh Tvoj ostane med nami, pozabiti Te ne moremo nikdar. Počivaj Ti v miru, žalosten pa ostane Tvoj zvesti prijatelj

Hajnžek.

Št. Tomaž. (Poroka.) Prejšnjo soboto dne 29. septembra popoldne je bila v podružnici v Šmarjeti poroka g. učitelja Tomaža Rutterja z gđc. Marijo Grass. Častitamo!

Št. Tomaž. Janez Kramer p. d. Erjavc v Dolnji vasi je tukajšnje svoje posestvo pri Jožapu prodal dosedanjemu najemniku Juriju Waldhauserju za 4700 kron. Novemu posestniku želimo mnogo sreče!

Šentjakobska posojilnica v Rožu je na kvaterno nedeljo imela svoj letni občni zbor. Letni račun za leto 1905/6 je pokazal 213.901 K 5 vin. prejemkov in 206.222 K 82 vin. izdatkov, tedaj 420.123 K 87 vin. letnega prometa. Vloženih je bilo 94.481 K 59 vin., vzdignjenih pa 105.944 K 29 vin.; posojil je bilo vrnjenih 41.705 kron 32 vin., na novo danih pa 44.268 K. — Čistega dobička je ostalo samo 715 K 70 vin., ker vedne poprave pri posojilnični hiši mnogo stanejo; tudi je posojilnica radi nekega posojila imela tožbo, ki seve tudi ni bila zastonj. — Občni zbor je letni račun odobril ter pritrldil odborovemu nasvetu, naj se domalega ves čisti dobiček (573 K 63 vin.) porabi v narodne in gospodarske namene. Istotako je pritrldil načelnikovemu nasvetu, naj posojilnica vsa svoja pisma kolekuje z narodnim kolekom družbe sv. Cirila in Metoda.

Podsinsjvas - Št. Janž. „Slovensko pevsko in delavsko društvo“ napravi v nedeljo dne 7. oktobra t. l. zborovanje pri p. d. Tišlarju v Št. Janžu. Na sporedu sta dva govora in petje. Vrši se tudi važno posvetovanje za fužinske delavce; ker utegne biti to posvetovanje važno za nadaljnjo organizacijo fužinskega delavstva, opozarjamo posebno delavce, ki delajo v fužini na Bistrici, da se udeležijo tega posvetovanja polnoštevilno. Delavci, pridite vsi brez razlike, ali ste že člani ali ne. Vsi drugi delavci „kranjske industrijske družbe“ so združeni in lepo organizirani; delavci na Bistrici ste pa še razpršeni, kakor čreda brez vodstva, brez pastirja. Kaj začeti in kako? To je naloga prihodnjega posvetovanja v Št. Janžu. Delavci pozor; pazite, da ugodnega trenutka ne zamudite!

Nemarnost šolskih oblastev se vidi posebno v Velikovcu. Na tamošnjih mestnih šolah

v začetku šolskega leta manjkajo kar štiri učne moči. O katehetu govorimo na drugem mestu. Poleg tega manjkajo tri učiteljice. Za dve je šolska oblast že davno vedela, da jih bo treba pravočasno, to je s prvim oktobrom nastaviti. Ena je pred nekaterimi dnevi obolela. Tako je prišlo, da so trije višji razredi združeni, kjer otroci sedijo natlačeni, da se ganiti ne morejo. Kaj ne, to je zdravo? To se godi v „fortšritlih“ Velikovcu! Nič bi ne rekli, če bi take razmere nastale nenadoma, toda šolske oblasti so imele cele počitnice časa. Če otrok ne pride v šolo, kako ostro se postopa s starši. Če pa nankrat štiri učne moči manjkajo, in to večidel po krivdi šolskih oblastev, tu pa ga ni, kateremu bi se moglo priti do živega!

V Velikovcu je zmeraj kaj novega. Komaj se je poleglo razburjenje radi zborovanja o železnici, že se je raznesla po mestu novica, da sta jo popihala mlada nadinženerjeva gospa z davčnim uradnikom Pipan-om. G. nadinženerja Bischofa omilujemo, ker je obče priljubljen mož in dober uradnik. Žena je baje šla k svojim staršem. Pipan se je pa podal v norišnico. Da bi bilo prišlo z njim tako daleč, kdo bo to verjel? — Druga taka lepa novica je, da je kmalu nato drugi parček sfrčal proti Celovcu. Ta sta bila sodnijski uradnik Pikel, vdovec, ki nima lepe preteklosti, in bivša gostilničarka Smetanik, pri kateri so najbolj „štramtajče“ pili plzensko pivo. To so zares vzorni uradniki pri velikovških uradih. Eden v pijanosti na slovenski šoli šipe pobija, drugi pa uganjajo še lepše reči. Taki so pa menda vsi „štramtajče“. Nemški časopisi o tem molče.

Velikovski škandalčki. Kar se je med Velikovčani samimi že dolgo kuhalo, to je zavrelo in vzkipelo v novem telovadniškem kotlu dne 12. septembra t. l. „Mir“ je nekaj že omenil. Danes objavimo nekaj cvetk s tega shoda, ki je bil sklican radi nove železnice mimo Velikovca, toda do tega ni prišlo, ker so se zborovalci poprej na originalen način skregali, kakor otroci na paši. To pa je bilo tako-le: Shod je sklical velikovski klobučar in podžupan Gratzhofer, da bi se „opralo omazano perilo“, katero se je po časopisih očitalo velikovski občini. Predsedoval je g. notar H. Rabič. Prvi govori g. J. Huth, ki prizna, da je pisal članke v „Kärntner Wochenblatt“, kjer se napada občinske zastopnike radi slabega gospodarstva, ter poudarja, da „omazana perila“ ne bo pral, pač pa še bolj zamazal. Nato v daljšem govoru dokazuje, kako so občinski zastopniki slabo gospodarili pri napravi in upeljevanju vodovoda, kanalizacije, električne razsvetljave, bolnišnice itd. Pri občini ni treba dveh tajnikov. Tudi Gratzhofer je kot blagajničar pri mestni hranilnici nepotreben. Njegova tozadevna plača naj bi se porabila za vsakoletni občinski primanjkljaj. Blagajniško mesto je najbrž ustanovljeno za zavržene poslance. Huth je bil vedno za vse občini koristne naprave. Toda slabega mestnega gospodarstva ne more odobravati. Končal je svoj govor ob velikanskem pritrjevanju in ploskanju. Nato se je hotel Gratzhofer kot namestnik župana Pinteriča, ker je bil ta baje bolan, zagovarjati, toda tako nesrečno, da so se mu večina smejali in klicali: „Abzug, hinaus, ist nicht wahr, Lüge, Lügner.“ Med drugimi poudarja, da je blagajniško mesto bilo potrebno radi konkurence slovenske „Hranilnice in posojilnice“, ker je slednja določila gotove uradne dneve. Drugi uradniki niso zmogli več vsega dela. To zagovarja tudi stari Pinterič, češ, da je opešal, da ne more več tako delovati kot prej (klici: pa idite, naj pa mlajši pride na vaše mesto). Nagelu je Gratzhofer očital, da je nereelno ravnal pri nakupu zemljišča za elektrarno, kar je Nagele z dokazi ovrgel. Omeniti je še treba, da je izrabil Huth tudi znani proces, kojega je imel z mestno občino radi vode, in katerega je župan začel na lastno roko, ne da bi vprašal druge odbornike. Proces je občina izgubila. Stroškov je 600 K. Zakaj ta potrata? (Klici: „Naj plača župan.“) Baje hočejo to svoto plačati nekateri sami, in prizanesti občini?! Perkonik je prijemal občinske zastopnike radi ribištvu. Kje je za ribe skupljeni denar? Če kdo hoče dobiti rib, mora biti pri občini jako dobro zapisan in še potem mora prav ponižno prositi. Zelo zanimive so tudi osebnosti, s katerimi so se zborovalci obmetavali. Tako je Gratzhofer pripovedoval, kako je pri neki priliki Hutha vrgel iz svoje hiše. Take in enake lepe reči so si očitali kar povprek, dokler ni končno davčni uradnik Lesnak povedal, kako je pri neki priliki v gostilni klobučar Gratzhofer z rokavicami prijemal Velikovčane, ko je rekel: „Ihr Völkermarkter seid alle Trottel, ihr könnt mich alle in den A . . . l . . .!“ Nato je postal tak polom, da ni bilo dalje mogoče zborovati, in Gratzhoferjevi nasprotniki so šli. Le malo njegovih privržencev je še ostalo. Tako piše tudi

„K. W.“ z dne 14. septembra: „Prišlo je še nekaj prijateljev (namreč Gratzhoferjevih), odšel ni nobeden več.“ Seveda se je še o mnogo drugem govorilo. To so le najlepše in izbrane cvetke, ki razstejo na bujnem velikovškem nemčurstvu in katerim zalivajo mestni mogotci. Značilno je, kako so bili vsi prizadeti na napade pripravljeni, ker je imel vsak, ki je pričakoval, da se ga bo prijelo, pisma in spisane podatke s sabo. Bodisi že stvar ta ali ta, toliko je gotovo, da je pri mestnem gospodarstvu marsikaj gnilega, kar bomo prihodnjč dokazali iz trditev nemških časnikov samih. Vtis na zborovalce in na javnost je tak, da sta Pinterič in Gratzhofer v bodočnosti nemogoča. Očka Pinterič, se li spominjate, kako ste nekaj v neki gostilni rohneli nad nekim odličnim Slovincem, ki je došel? Ali niste tam v vsej svoji germanski jezi glasno vpili: „Ich werde dafür sorgen, daß diese schwarze P — — — von Völkermarkt hinaus kommt.“ Komu se pa sedaj kliče: „Abzug“? Da, da, čez sedem let vse prav pride, pravi slovenski pregovor, ki pa velja tudi za Nemce. V bodočnosti bomo tudi vedeli, kako se po novi modi zaključavajo shodi. Do sedaj se je navadno to zgodilo s slavklici na cesarja, a Velikovčani so to naenkrat premenili. Naj si vzamejo patent! K sklepu moramo še omeniti, da so nekateri govorili, da je bilo to zgodovinsko zborovanje „eden najlepših terjatrov“, in le škoda, da ni bilo vstopnine. No, tem naj povemo, da se baje že vrše priprave za tak „terjater“ v mestnem gledališču. Takrat bo gotovo tako velik obisk, da se bo s tisto vstopnino pokrili občinski deficit ne samo za eno, ampak za več let. Pa hajl!

Velikovska železnica. Ker so se Velikovčani pri prvem zborovanju dne 12. septembra tako slavno „oprali“, ne da bi se bili le začeli voziti po svoji železnici, sklicali so za zadnjo soboto dne 29. septembra drugo zborovanje o tej zadevi. Davčni uradnik Kaus je k tej zadevi govoril res stvarno, in sklenilo se je, da se sezida železnica za sedaj od Sinčevasi do Velikovca in o priliki podaljša do Mostiča.

Dobrlavas. Živio! Naše izobraževalno društvo je dobilo svoj lastni dom. Veliko veselje je zaigralo v srcih vseh poslušalcev, ko je naznanil društveni predsednik, g. Lipuš, na zadnjem mesečnem zborovanju, v nedeljo 30. septembra, da nam je slavna hranilnica in posojilnica v Sinčivasi prepustila stanovanje v svoji lepi enonadstropni hiši sredi Dobrlevasi, v „Narodnem Domu“. Posojilnica v Sinčivasi, oziroma njeni odborniki, so s tem dejanjem pokazali, da znajo ceniti pomen društvenega delovanja, so pokazali, da se zavedajo, da mora slovenski zavod v prvi vrsti podpirati narodna društva. Bodi torej vsem cenj. gg. odbornikom, predvsem g. Lipušu, tem potom izražena iskrena hvala! Uverjeni pa naj bodejo tudi, da bo društvo tisto malo izgubo, ki jo posojilnica trpi, ker stanovanja ni oddala v najem, na drugi strani z dobrimi obresti poravnalo. Saj društva glavni namen je: izobraževati ljudstvo, buditi ga k zavednosti in samostojnosti, da se bo zmeraj posluževalo le svojih domačih zavodov, in ne iskalo in nalagalo denarja v tujih nemških, pri nas bolj rečeno, nemčurskih zavodih. — Ko se veselimo, da je dobilo naše društvo svoje novo zavetišče, pa je naša velika dolžnost, da se zahvalimo cenjeni vrlo narodni rodbini Sekolovi p. d. Harihovi, ki je našemu društvu gostoljubno odprla vrata in ga sprejela pod svojo streho. Bog jo živi!

Hujskarija proti slovenskim trgovcem in obrtnikom. Iz Maribora se nam piše: Nestrpnost vsenemške stranke se je lani, 2. majnika, očitno pokazala pri občinski seji, ko se je sklenilo, da noben trgovec in obrtnik ne sme imeti slovenskih napisov na predmetih, ki segajo v mestno ozračje. Takrat smo menili, da bo nestrpnost mestne očete kmalu postalo sram, ker so tako neumnost in krivico nasproti Slovincem sklenili. Pa do sedaj še niso prišli k zavesti. V svoji zaslepljenosti so začeli kruto postopati in izvrševati krivični sklep. Pred kratkim je policija odstranila slovenski napis banke „Slavije“. Sedaj pa je dobila tudi tiskarna sv. Cirila zapoved, da mora tekom 24 ur odstraniti slovenski napis. Kaj tako krivičnega in nespametnega niti Abderiti ne bi storili. Pa v Mariboru je vse mogoče. Slovence smatrajo za brezpravni narod nižje vrste. Dasi ravno tako plačujejo davke, kakor Nemci, jim odreka nemška nadutost vsako enakopravnost. Slovenska tiskarna pa takega terorizma ne bo mirno prenašala. Pritožila se bo do najvišje inštanice in upa, da bodo od tamkaj mariborskim nestrpnem pokazali, da se nimajo vtikati v popolno privatne reči in trgovcem narekovati besedila njihovih tvrdk. Mestnim očetom pa še nasvetujemo, da naj še več tako „modrih“ sklepov naredijo, na pr. da se v mariborsko ozračje ne sme prineesti nobena slovenska

knjiga, da ne smejo hlačni gumbi imeti slovenskih črk in napisov itd.

Zajutrek šolske mladine. Dasiravno je obče znano in znanstveno dokazano, da ima trajno redno zauživanje zrnate kave po razpoloženju dotičnika škodljive posledice. kakor: močno nervoznost, želodčne bolezni, otrplost in mrtvoud, ali vendar se moderni, za rednim razburjenjem stremeči človek težko loči od tega nasladi, ki mu je postalo vsakdanja potreba. To povzročata kakor pri kadilcu in alkoholiku vedno na novo podražujoči vpliv strupa. Ali pa je potrebno, da navajamo tudi že našo mladino na ta vpliv strupa. Saj ima dovolj truda s šolo in razburjenja in preobložitve, tembolj bi morali našo doraščajočo mladino obvarovati drugih dražil. Kakor se ne sme otroku dati alkohola, se mu tudi ne sme dati dražljive zrnate kave, ki je večkrat povod poznejšim boleznim, katere pripisujemo potem seveda nevede drugim vzrokom. To je veda neovrgljivo dokazala. Kaj pa naj se priporoča kot najboljše nadomestilo za tako škodljivo zrnato kavo? Po dolgoletni izkušnji se je Kathreinerjeva Kneippova sladna kava izkazala kot poživljajoča, tečna in kri tvoreča jutranja pijača, in se izplača mali trud, ki se ga ima s posebnim pripravljavanjem, s kmalu vidno okrepitevijo in cvetočo vnanjostjo otrok, ne glede na to, da vsaka družina s tem še veliko prihrani. Seveda je treba paziti, da se rabi vedno le pristna Kathreinerjeva kava v zaprtih originalnih zavojih z varštvno znamko župnika Kneippa. Edino le ta ima prijetni kavin okus, je izdatna v porabi in tečna.

Poziv!

Rojaki! Zadnji čas se je začelo na Koroškem prav živahno narodno delovanje. Da bi se to delo olajšalo in izdatno pospešilo, zato je sklenil podpisani odsek, da začne nabirati snov za narodopisje slovenskega Korotana. Odsek želi izdati knjižico, v kateri bodo začetane narodne meje in natanko opisana slovenska posest na Koroškem. Opozorili bodemo Slovence na vse naravne krasote in narodno-gospodarske prednosti te zemlje, na narodnostno stanje itd. Prosimo slovenske rodoljube, da nam pomagajo uresničiti to idejo s tem, da zbirajo snov po predloženem obrazcu: 1. Kraj. 2. Občina (v katerih rokah), politični okraj, drugi uradi (koliko je slovenskih uradnikov), fara (duhovnik po narodnosti). 3. Opis kraja: lega, naravne lepote, prirodni zakladi (rudokopi, mineralne vode itd.), podjetja, obrti, trgovina (v katerih rokah: slovenskih ali nemških). 4. Etnografija. Meja: Slovenci, Nemci in nemško misleči in druge narodnosti po številu. 5. Šole (otroci po narodnosti v %). 6. Društva: a) Narodno-gospodarska (v katerih rokah). Načrt in uspeh delovanja. b) Izobraževalna: glasbena (pevske zbori, godba), knjižnice, čitalnice in druga izobraževalna društva. c) Dobra delna društva: (požarne brambe, podporna društva). d) Druga društva. Pošiljatve je naslavljati na enega izmed podpisancev.

Za odsek:

Mihajlo Rostohar, Beljak, glavni trg št. 3.
Slavko Slamnik, Malošče pri Beljaku.

Jožef Povoden, p. d. Pušnik †.

Pero se nam ustavlja v tihi bolesi, ko naznanjamo „Mirovim“ bralcem, kakor nepričakovano, tako tudi pretresljivo vest: Jož. Povoden, p. d. Pušnik, posestnik v Piskrčah pri Škocijanu v Podjuni je — umrl. Kaj pomeni za nas njegova smrt in koga smo z njim zagreblji v grob, šele sedaj prav čutimo, ko ga ni več med nami. V svesti si, da mu vrednega spomenika ne moremo postaviti, posvetimo vsaj par vrstic njegovemu spominu!

Bil je rajni pred vsem zgleden gospodar, dober mož in oče, ki mu je bil blagor družine zelo pri srcu. Kot postrežljiv sosed je vsikdar rad pomagal, če je le mogel. Vestno je izpolnoval svoje verske dolžnosti in se tudi ni ustrašil pokazati se kot prepričanega katoličana. Daleč naokoli pa je bil znan kot zaveden Slovenec, ki je kot tak marsikaj žrtvoval za narod. Stalen naročnik je bil „Miru“, „Našemu Domu“ in Mohorjevim knjigam. Prav rad je čital tudi druge slovenske spise in jih izposojeval sosedom. Bil je več let do svoje smrti predsednik Ciril-Metodove podružnice škocijanske in soustanovitelj sedanjega bralnega društva škocijanskega. Tudi kot občinski odbornik si je pridobil za občni blagor marsikako zaslugo. Izredno vrolo se je obnašal ob času volitev. Ne samo, da je sam

oddal svoj glas slovenskemu kandidatu, je skušal tudi prijatelje in sosedje prepričati, da bodo volili najbolje, ako glasujejo za slovenskega kandidata.

Prav posebno veselje pa je imel rajni s slovenskimi ljudskimi igrami. Radosti so se mu iskriale oči, ko je, pozabivši na utrujenost, stopal kot mladenič med fanti in jih učil in vadi v predstavi iger. Vse igre, ki so se precejšnjo vrsto let vršile v Škocijanu, so sad njegovega prizadevanja in truda. Ni se strašil pri tem dostikrat občutnih stroškov, samo, da bi koristil dobri stvari. Zares milo se stori človeku, ko se spomni, s kakim navdušenjem je še pred tedni za ustanovni shod našega bralnega društva postavil oder, in kako je skrbel za vsako malenkost, da bi se igra pač gotoveje dobro obnesla. In ko se je to tudi zgodilo, kako ga je veselilo. Takrat bi se pač nikomur še sanjalo ne bilo, da bo ravno on prvi, katerega bo spremljalo društvo na pokopališče.

Mogel si z njim izpregovoriti šaljivo, a tudi resno besedo. Toda če ga je kdo žalil v njegovem verskem ali narodnem prepričanju, temu nasproti je znal pa tudi pošteno postaviti neboječega in razumnega moža. Vobče pa je bil mirnega značaja in ljubko te je znal pridobiti s svojim, le njemu lastnim nastopom za svoje ideje.*

Enako tihotapcu ga je že večkrat zasledovala kruta smrt, pa vedno ji je srečno ubežal. Tokrat pa ga je le dohitela. Sicer nekoliko bolehav, a vobče vendar čvrst, se poda v četrtek, dne 20. septembra popoldne, obirat sadje. Spleza na hruško, da otrese drevo, in med tem, ko otroci spodaj pobirajo, naenkrat pade po nesreči krepki 50letni mož na tla. Vsled padca se znotraj močno poškoduje. Brez najmanjše tožbe je trpel gotovo velikanske bolečine.

Previden s sv. zakramenti in vdan v božjo voljo zatisne kvaterno nedeljo, dne 23. septembra, ob pol eni popoldne svoje oči za vedno. Pogreb, katerega se je udeležilo — kratko rečeno — toliko ljudi, kot jih še Škocijan ni videl pri pogrebu, se je vršil v torek, dne 25. septembra, do-

* Razni obteženci so prav radi iskali pri njem dobrega sveta in navadno se niso zastajali obračali do njega.

popoldne. Mrtvaško opravilo je opravil domači g. župnik ob asistenci kamenskega in šentjurskega. Opravila se je za rajnika tudi slovesna in dve tihi maši-zadušnici.

Mozeg pretresujoč trenutek je bil, ko so odnesli rakev z mrličem iz hiše in pa, ko je zagrmela prva gruda na rakev. Človek s kamenitim srcem se je moral topiti v solzah ob tem prizoru, slišavši še posebno klicanje žene in šesterih otročičev po preljubem „ateju“. In ni ga tudi bilo najti suhega očesa. Pevci so nazadnje še zapeli njemu, ki je tako visoko cenil vsako slovensko pesem, slovensko žalostinko: „Nad zvezdami!“

Tako počiva za župno cerkvijo sv. Kancijana on, ki je storil v svojem življenju toliko dobrega. Veliko njegovih dobrih del ostane še prikritih, a pravični Bog ve za nje in mu jih bo poplačal. Opravičeno žaluje za njim ne le Škocijan, temveč cela Podjuna. Počivaj v miru, dragi Pušnik, dokler se ne snidemo in nas vseh vkup ne zbudi angelove trobente glas k boljšemu življenju!

Bodi ti zemljica lahka!

P. V.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Tisoči priznanj potrjujejo

da najboljše in najcenejše dobavlja

cerkvene paramente in oprave

neprekosno že 95 let stara tvrdka

Josip Neškudla

e. in kr. dvorni dobavitelj in tvorničar

Jablone nad Orlici, št. 86, pošta istotam
Češko.

Prosi se natančnega naslova.

Ilustrovani ceniki, proračuni, izberki poštnine prosto.

Vozni red, veljaven od 1. oktobra 1906.

Celovec - Jesenice - Trst									
	Oseb.	Brz.	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Brz.	Oseb.	Oseb.	Oseb.
Celovec . . . . . odh.		6:45	7:50	11:24	3:18	4:03	7:08	10:47	
Vetrinj . . . . . "		—	7:55	11:29	—	4:10	7:13	10:52	
Žihpolje . . . . . "		—	8:10	11:44	—	4:26	7:28	11:07	
Svetnavas . . . . . "		7:10	8:21	11:56	3:43	4:39	7:39	11:17	
Bistrica v Rožu . . . . . "		—	8:32	12:15	—	4:51	7:50	11:28	
Podgorje . . . . . "		—	8:45	12:29	—	5:04	8:03	11:41	
Področica . . . . . doh.		7:43	8:58	12:44	4:14	5:17	8:16	11:54	
" . . . . . odh.		7:53	9:01	12:54	4:15	5:23	8:26	12:07	
Jesenice . . . . . doh.		8:11	9:20	1:15	4:33	5:42	8:45	12:26	
Ljubljana . . . . . doh.		11:15	11:15	4:30	8:45	8:45	11:34	—	
" . . . . . odh.		—	7:10	11:30	—	4:00	—	10:23	
Jesenice . . . . . odh.	5:15	8:16	9:35	1:32	4:38	6:20	8:37	12:37	
Gorica . . . . . doh.	7:40	10:23	12:03	4:09	6:48	8:55	—	3:04	
" . . . . . odh.		10:29	12:15	5:25	4:22	6:33	9:05	3:14	
Trst . . . . . doh.		12:00	2:05	7:15	6:24	8:25	11:00	5:00	

Trst - Jesenice - Celovec									
	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Brz.	Oseb.	Oseb.	Brz.	Oseb.	Oseb.
Trst . . . . . odh.	6:00			7:25	9:00	12:50	3:45	4:35	7:45
Gorica . . . . . doh.	8:00			9:00	11:08	2:47	5:21	6:33	9:41
" . . . . . odh.			6:10	9:05	11:28	3:02	5:26	—	9:52
Jesenice . . . . . doh.			9:05	11:27	2:20	5:53	7:54	—	12:36
Ljubljana . . . . . doh.			11:15	—	4:30	8:45	11:34	—	—
" . . . . . odh.			7:10	—	11:30	4:00	—	—	10:23
Jesenice . . . . . odh.		5:25	9:30	11:32	2:30	6:15	7:56	—	12:53
Področica . . . . . doh.		5:44	9:49	11:51	2:49	6:34	8:15	—	1:12
" . . . . . odh.		5:45	9:50	11:57	3:03	6:40	8:18	—	—
Podgorje . . . . . "		5:55	9:59	—	3:16	6:50	—	—	—
Bistrica v Rožu . . . . . "		6:05	10:09	—	3:28	7:00	—	—	—
Svetnavas . . . . . "		6:15	10:18	12:21	3:44	7:10	8:42	—	—
Žihpolje . . . . . "		6:31	10:34	—	4:00	7:28	—	—	—
Vetrinj . . . . . "		6:40	10:42	—	4:09	7:37	—	—	—
Celovec . . . . . "		6:44	10:46	12:46	4:13	7:41	9:07	—	—

Beljak - Področica					Področica - Beljak						
	Oseb.	Oseb.	Oseb.	Oseb.		Oseb.	Oseb.	Oseb.	Oseb.		
Beljak (j. k.) odh.	6:46	11:46	3:17	7:18	11:05	Področica . . . odh.	1:13	6:56	11:55	2:54	8:39
" (drž. k.) "	6:51	11:51	3:23	7:23	11:11	Ledinice . . . "	1:25	7:09	12:07	3:07	8:47
Beljaške toplice "	6:57	11:58	3:31	7:29	—	Blače . . . . . "	1:34	7:20	12:17	3:16	8:58
Bekštanj . . . . . "	7:04	12:05	3:38	7:36	11:23	Bekštanj . . . . . "	1:43	7:29	12:26	3:25	9:09
Blače . . . . . "	7:18	12:17	3:49	7:48	11:35	Beljaške toplice "	—	7:35	12:32	3:30	9:20
Ledinice . . . . . "	7:27	12:27	3:59	7:58	11:45	Beljak (drž. k.) "	1:53	7:41	12:38	3:36	9:26
Področica . . . . . "	7:39	12:39	4:11	8:10	11:57	" (j. k.) . doh.	1:57	7:45	12:42	3:40	9:30

Nočne ure od 6. ure zvečer do 5. ure 59 min. zjutraj so označene s podčrtanimi številkami.

Književnost in umetnost.

Seznamek markiranih potov v področju „Slovenskega planinskega društva“ je ravnokar izdal osrednji odbor. Knjižica obsega 6 tiskanih pol, lično je v platno vezana in kot žepna knjižica zelo priročna. Sprejeti so v seznamek vsi markirani poti „Slovenskega planinskega društva“, radi popolnosti zvez pa tudi nekatere nemarkirane ceste ob gorskih prelazih ter za zveze važni poti, ki so jih priredila druga društva. Gradivo je razdeljeno na 10 delov z upoštevanjem zemljepisne lege in lahke preglednosti. V posameznih oddelkih so razvrščeni poti po glavnih izhodiščih, ki imajo radi lahkega pregleda posebno rubriko, označeni pa so poti na kratko po smeri in po najvažnejših točkah, in kjer treba, je dodan v kratkih potezah tudi opis pota. Gradivo se je zbralo po poročilih podružnic in markacijskega odseka osrednjega društva. Kot dodatek se je natisnil novi tarif za vodnike in nosače, ki je določen po okrajnih glavarstvih v Radovljici in Kamniku, in imenik novih in starih vodnikov. Nova knjižica je popoln seznamek vseh potov po slovenskih pokrajinah, ki se odlikujejo po prirodni lepoti in znamenitostih, in bode torej pravi kažipot ne samo turistom, nego sploh potujočemu občinstvu. Seznamek je prvo delo, ki obsega vse slovenske pokrajine. Razvidno pa je že iz njega tudi obširno delovanje „Slovenskega planinskega društva“. Vsak rodoljub naj seže po knjižici, žal mu ne bode. Knjižico razprodaja osrednji odbor „Slovenskega planinskega društva“ po 1 K, po pošti 5 vin. več. V knjigarnah se dobi po 1 K 20 vin.

Skrb vsake gospodinje je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvodnje okusna, zdrava v prospeh in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

Služba cerkovnika in organista

v **Žabnicah in na sv. Višarjih** se do novega leta odda. Plača: K 1326.24 v gotovini, prosto stanovanje v posebni hiši z vrtom, servitut za kurjavo in štola. Natančneje pri osebni predstavi. Prosilci naj vložijo svojo, s pričevali podprto prošnjo do 1. novembra t. l.

Župništvo v Žabnicah, 20. septembra 1906.

Dr. Jan. Amschl,
župnik.

Služba cerkovnika in organista

v **Škofičah** je razpisana. Dohodki so: Stanovanje s 3 sobami, kuhinjo in kletjo, skedenj s hlevom. — Plača: Letne gotovine iz cerkvenega premoženja 50 kron; letne gotovine od ustanov 40 kron; različni dohodki od sv. maš, pogreb (v l. 1905) 157 kron; kolektura: 1 kopa 32 snop. pšenice, 10 kop 10 snop. rži, 3 birne ajde; polja in travnikov je 3 orale, 720 sežnje. Prošilec mora biti zmožen voditi v petju pevsko društvo. Službo odda župni urad v Škofičah.

Kupujte národní kolek!

Pozor! — Čitaj! — Pozor!

Slavonska biljevina

napravljena iz najboljših gorskih zelišč, izvrstno in z najboljšim uspehom deluje proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, hripavosti, težkemu dihanju, astmi, pljučnemu katarju itd.

Delovanje izvrstno, uspeh gotov.

Cena je franko na vsako pošto 2 stekleničici 3 K 40 vin., 4 stekleničice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Manj kot 2 stekleničici se ne pošilja.

Prosi se, da se naročuje samo naravnost

pri

P. JURISIĆU, lekarnarju
v Pakracu, št. 58 (Slavonija).

Služba organista in mežnarja

v **Vetrinju pri Celovcu** se odda od 1. vinotoka t. l. Zasluzek okolu 600 kron na leto in prosto stanovanje. Prosilci naj blagovolijo o se bno se oglasiti pri župnem uradu Vetrinj.

Za novo

izdelovanje in prenovljenje oltarjev, prižnic, božjih grobov, tabernakljev, okvirov ter svetih podob

se priporoča

podobarska in pozlatarska delavnica

Janez Golež

v **Celovcu, Živinski trg št. 9.**

Priznana fina dela in nizke cene. Vsake konkurence zmožna, domača tvrdka!

Učenec

z dobrimi spričevali, zmožen za trgovino mešana blaga, se takoj sprejme v trgovini **Josipa Renko** v Borovljah, Koroško.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

čč. šolskih sester v **Národní šoli'**

družbe sv. Cirila in Metoda

v **Velikovcu**

se priporoča p. n. slovenskim staršem.

V hiši je štirirazredna ljudska šola; poseben ozir se jemlje na pouk v ženskih ročnih delih.

Šolsko leto se začne dne 15. oktobra t. l. Plačila 20 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovcu na Koroškem.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Peter Wernig,

c. kr. dvorni izdelovatelj orožja v **Borovljah, Koroško.**
Ceniki brezplačno in poštine prosto.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko zavarovalno zadrugo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta ZAGREBA.

Ista zavaruje na Štajarskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje:

glavni zastop **„CROATIE“** v Celovcu

Valentin Jug, benediktinski trg št. 4.

Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih Koroške.

Zakonito zavarovano.

Vsako ponarejanje in ponatiskovanje kaznivo.

Edino pravi je

Thierryjev balsam

je z zeleno znamko z nuno.

Staroslaven neprekosljivo zoper molenje prebavljanja, krče v zelodcu, koliko, prehlajenje (katar), prsne bolezni, influenco itd. itd.

Cena: 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika posebna steklenica s patent. zamaškom K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo splošno znano kot „non plus ultra“

za vse se tako zastarele rane, vnetja, poškodbe, tuře in uljesa vseh vrst. — Cena: 2 lončka K 3.60 franko razpošilja le proti predplači ali povzetju

Lekarnar **A. Thierry** v Pregradi pri Rogaški Slatini.

Knjižico s tisoči zahvalnih pisem zastonj in franko.

Dobiva se skoro v vseh lekarnah in medicinskih drogerijah.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 — v Medjatovi hiši v pritličju — Dunajska cesta 19

sprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;

2. zavarovanja zvonov proti poškodb.

Pojasnila daje in sprejema ponudbe **ravnateljstva zavarovalnice** ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Edina domača zavarovalnica! — „Svoji k svojim!“

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akeijski kapital K 2,000.000.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Prodaja srečk proti mesečnim odplačilom.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitniške kavclje.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spiljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računnu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.